

Heinkenszand, 18 April 1950.

Aan Zijne Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken
's Gravenhage.

Organisatie Beschermingsplan
Zuid- en Noord-Beveland.

Het rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam het Luchtbeschermingsgebied Zuid- en Noord-Beveland is tot nu toe blijven bestaan. Hiervan is gebruik gemaakt om het orgaan wederom aan te vullen zodat dit thans wederom uit voldoende leden bestaat n.l. de Burgemeesters der Gemeenten: Goes, 's Heer Arendskerke, Heinkenszand, Kapelle, Kortgene, Krabbendijke, terwijl daarnaast en leden die waren overgebleven van het vorige orgaan hieraan zijn toegevoegd vanwege de ervaring welke deze bezitten van de werking van verschillende diensten, welke gedurende de afgelopen oorlog bevredigend hebben gewerkt.

Aangesteld is als Kringcommandant de Heer H.B. Pilaar te Goes.

- Daarnaast zijn als diens naaste medewerkers aangewezen:
1. Drinkwatervoorziening: Ir. Steel Feuerstein, Directeur N.V. Waterleiding Maatschappij Zuid-Beveland te Goes.
 2. Organisatie opruimings- herstellings- en andere diensten: de Heren Oranje en Valk resp. Dir. van Gemeentewerken te Goes en Dir. van de Centrale Dienst Bevelanden.
 3. Medische dienst: Tot nu toe is nog geen bericht ontvangen van de medicus die uitgenodigd is deze dienst te organiseren. Enkele medici hebben gemeend deze uitnodiging niet te mogen aanvaard, daar zij reserve officier van gezondheid zijn. Daar het gewenst is een ineen ziekenhuis werkend specialist het de verzorging van deze dienst te belasten is thans uitgedigd de Heer Scherphuis, Geneesk. Directeur van het ziekenhuis Oostwal te Goes en naast hem P. Staverman huisarts te Heinkenszand, die in de afgelopen oorlog aan het hoofd van het hulpkennhuis aldaar heeft gefungeerd en met de praktijk zeer goed op de hoogte is.
 4. De Heer Pilaar zal zich in het bijzonder belasten met de organisatie der brandweren.
 5. De Heer Pilaar zal eveneens de verzorging van de meldingsdienst op zich nemen.

De verschillende onderdelen worden thans uitgewerkt, terwijl het centrale Commandopost in Goes te vestigen is, mogelijke isolering dezer gebieden - ook op Noord-Beveland Zuid-Beveland beoosten het kanaal een onder Commandopost te vestigen.

ad.1) De Dir. der Waterleiding Mij. zal binnenkort een schema bieden van een nooddrinkwatervoorziening. Daar de drie voorziening kwetsbaar is (immers het pompstation is in Noord-Brabant) is het nodig een plan te ontwerpen door een noodvoorziening mogelijk is.

- Vooreerst -

Vooreerst kan een geringe hoeveelheid water worden geleverd door de Mijen op Walcheren, daarnaast is het mogelijk gebleken in Heinkenszand een hoeveelheid goed drinkwater op te pompen voldoende de voor ziekenhuizen en vitale bedrijven. Dit noodpompstation heeft tijdens de oorlog gewerkt. Dit plan wordt binnenkort ingediend en de benodigde materialen zullen worden gereed gehouden.

ad.2) Deze diensten zullen in het bijzonder worden belast met de uitwerking van beschermingsplannen voor de gevaarlijke objecten, zoals de brug over het kanaal door Zuid-Beveland. Daarnaast zullen deze hoofden van dienst zorg dragen voor de op-richting van een opruimingsdienst.

ad.3) Er bestaat nog een zeer uitgewerkte studie met plattegronden en schema's van bevoorrading van hulpziekenhuizen. De ziekenhuisruimte op Zuid- en Noord-Beveland is gering. Normaal ongeveer 150 bedden. Vooreerst zullen bedden etc. moeten worden gereserveerd en aangewezen welke kunnen worden gebruikt om de ziekenhuisruimte op te voeren tot 200 bedden. Daarnaast zal de vestiging van hulpziekenhuizen en verpleegin-richtingen worden voorbereid in de navolgende plaatsen: Goes, Heinkenszand, Krabbendijke, Noord-Beveland. De benodigde materialen worden verkregen door reservering in be- paalde zaken en bij particulieren, de medicamenten door vergroting der ziekenhuisvoorraden, hetgeen tevens betekent dat tengevolge van de roulering deze medicamenten bruikbaar blijven. Op Noord-Beveland kan gebruik worden gemaakt van een of meer der aldaar bestaande inrichtingen voor Ouden van Dagen. Daarnaast zal de opleiding van personeel wederom ter hand worden genomen. Contact is opgenomen met het Rode Kruis teneinde na te gaan of en hoeveel Rode Kruis helpsters zouden kunnen tewerk gesteld worden in een hulpziekenhuis. Aan de ziekenhuizen zal worden gevraagd of evenals in 1939 de helpsters enige tijd in het ziekenhuis mogen werken. De uitwerking van deze dienst wacht nog op de benoeming van een leider.

ad.4) De Heer Pilaar wordt binnenkort in het bezit gesteld van uit- voerige overzichten van alle brandweermateriaal en - personeel in alle gemeenten, waarna een plan kan worden opgezet.

ad.5) Daarna zal een meldingsdienst worden opgezet, zo mogelijk door middel van verplaatsbare zenders en ontvangstinstallaties.

Aan het gehele plan wordt thans gewerkt, zodat, mede gezien de opgedane ervaring, verwacht kan worden, dat het over enige maanden geheel zal zijn uitgewerkt.

De wnd. Voorzitter van het L.B.G.

Betreffende: Bescherming Bevolking
voorlichting gemeenteraden.

No.U 764 Afd.O.O. en V. (B.V.)

bijlagen 2.

's-Gravenhage, 15 December 1951.
Duinweg 20-22
Telefoon 184990.

Nu van de organisatie der bescherming bevolking steeds meer naar buiten blijkt, o.m. door de activiteit van Hn.B.B. en Kring-Hn.B.B., komt het mij voor, dat de tijd gekomen is om - indien zulks nog niet is geschied - de leden van de gemeenteraden in te lichten over doel en opzet van de bescherming bevolking en de plaatselijkegeprojecteerde uitwerking daarvan.

De bescherming bevolking is een zaak waarin het gehele Nederlandse volk betrokken is en waarvoor het grote offers moet brengen. Wil de bescherming bevolking slagen, dan zal zij gedragen moeten worden door het gehele volk en dit kan alleen, indien in de eerste plaats zijn voormannen, zowel politiek als maatschappelijk, voor de B.B.- gedachte zijn of worden gewonnen. Het is naar mijn mening dan ook van eminent belang te achten, dat de volksvertegenwoordigers in de gemeenteraden tijdig - d.w.z. voordat met de voorlichting van het gehele Nederlandse volk wordt begonnen - en op de juiste wijze (door de Burgemeester eventueel bijgestaan door het H.B.B. c.q. het Kring-H.B.B.) worden ingelicht. Hierdoor wordt voorkomen, dat de leden van de gemeenteraden over zaken de bescherming bevolking in hun gemeente betreffende eerst via dagbladen e.d. kennis krijgen, welke gang van zaken mij in het huidige stadium niet gewenst voorkomt.

Te uwer orientering heb ik in verband met het vorenstaande in de eerste bijlage dezes op verzoek van vele zijden een korte beantwoording gegeven van de vragen, waarom bescherming bevolking van zo groot belang is, welke factoren bepalend zijn voor het tempo van de opbouw der organisatie en op welke wijze de organisatie wordt voorbereid.

In bijlage 2 is een eenvoudig organisatieschema gegeven met een toelichting daarop (bijlage 3), waarin tevens beknopt de gedachte wijze van inzet en de taak der onderscheidene diensten is behandeld.

DE MINISTER ZONDER PORTEFEUILLE,

w.g. onleesbaar.

AAN

de burgemeesters.

BIJLAGE 1.

Kort overzicht van de " BESCHERMING BEVOLKING" organisatie.

I. Begripsomschrijving.

Indien Nederland onverhoopt andermaal in een oorlog zou worden betrokken, zal de nationale verdediging bestaan uit twee in wezen gelijkwaardige componenten: de militaire verdediging en de burgerlijke verdediging. Zij vullen elkaar aan en zijn beide even onmisbaar.

Onder de burgerlijke verdediging in ruime zin wordt verstaan: "het totale complex van maatregelen, vereist voor de instandhouding van het maatschappelijk leven en de oorlogseconomie". Binnen dit begrip werd als burgerlijke verdediging in enge zin onderscheiden: " het geheel van niet-militaire maatregelen tot bescherming van de burgerbevolking en haar bezittingen, alsmede van de bezittingen van openbare lichamen, tegen de onmiddellijke gevolgen van oorlogsgeweld".

Ter voorkoming van misverstand en begripsverwarring wordt deze taakstelling voortaan - ook in de op komst zijnde wetgeving op dit terrein- aangeduid met de naam "Bescherming Bevolking".

II. Waarom is burgerlijke verdediging nodig?

De ervaringen, welke in de afgelopen oorlog in Nederland en ook in andere landen zijn opgedaan, hebben duidelijk aangetoond, aan welke verschrikkingen de burgerbevolking zal kunnen worden blootgesteld en welke onheilen kunnen worden aangericht, indien bij een luchtaanval niet een krachtige beschermingsorganisatie doeltreffend hulp kan bieden. Hoe krachtig de militaire luchtverdediging ook moge worden, steeds zullen, zoals studies, welke door de geallieerde legerautoriteiten zijn gemaakt, uitwijzen, aanvallen van een zekere omvang door de militaire luchtverdediging heen kunnen breken. Voorts zoekt de vijand in de moderne oorlogvoering meer en meer zijn tegenstander, ook achter de frontlijn en waar hij maar kan, vanuit de lucht te treffen, welke omstandigheid de gevaren voor de burgerbevolking steeds meer vergroot. Waar helaas rekening dient te worden gehouden met toekomstige oorlogshandelingen, zal dan ook evenzeer verdediging in de burgersector moeten worden voorbereid.

Hier komt bij dat de moderne oorlogvoering zo diep ingrijpt in het burgerlijk leven en zozeer een inschakeling van alle beschikbare krachten eist, dat de militaire oorlogvoering en de burgerlijke krachtsinspanning onmogelijk los van elkaar kunnen worden gezien. De burgerlijke verdediging neemt, zij het dat zij niet met wapenen strijdt, indirect volledig deel aan de strijd. Zij kan een oorlog niet winnen, - dat is een zaak van de militairen - maar wel is voor haar weggelegd er mede voor zorg te dragen, dat een oorlog niet wordt verloren, n.l. door te zorgen dat het maatschappelijk leven en de oorlogsinspanning in stand worden gehouden en dat de weerkracht van het volk, ondanks alle verschrikkingen waaraan het wordt blootgesteld, behouden blijft.

Indien ten gevolge van een onvoldoende voorbereiding de organisatie der burgerlijke verdediging een vijand er in zou slagen bij luchtaanvallen paniek onder de bevolking te veroorzaken en het economische leven te ontwrichten of te verlammen, dan zou een instorting van het burgerlijk front het onvermijdelijke gevolg zijn.

Tempo van opbouw der organisatie "Bescherming Bevolking (B.B.)"

III. Gezien het onlosmakelijke verband tussen de militaire verdediging en de Bescherming Bevolking moet de opbouw van de B.B. gelijke tred houden met de opbouw van de militaire verdediging. De versnelling van de opbouw van het militaire

apparaat der samenwerkende mogendheden heeft er toe geleid, dat ook de B.B. in versneld tempo tot stand moet worden gebracht. Onderscheidene circulaires inzake de voorlichtingsacties, de werving van het personeel, de opleiding, de materieelvoorziening, de te houden oefeningen en uiteindelijk het volkomen op voet van paraatheid brengen der organisatie B.B., zullen de burgemeesters in de naaste toekomst bereiken en wel op zodanige tijdstippen, dat de mogelijkheid wordt gegeven voor een weloverwogen doelmatige opbouw op plaatselijk, c.q. regionaal niveau binnen de daarvoor door de regering gestelde tijd.

IV. Wijze waarop de organisatie van de Bescherming Bevolking wordt opgebouwd.

a. Uitgangspunten.

mogelijk in de eerste plaats is voor een doeltreffende organisatie nodig, dat een zo nauwkeurig/beeld wordt verkregen van de omvang van de calamiteiten, welke de onderscheidene gemeenten kunnen treffen. Een nauw overleg met de militaire autoriteiten heeft het mogelijk gemaakt een denkbeeld te vormen van het karakter der vijandelijke aanvallen, waarop Nederland bedacht moet zijn. Aan de hand hiervan en van de objecten, die in de onderscheidene belangrijke gemeenten worden aangetroffen, is opgemaakt een lijst van de maximum tonnages aan bommen, waarmede de belangrijkste gemeenten, de z.g. A-gemeenten, per aanval rekening hebben te houden, en van de mogelijke frequentie dezer aanvallen. T.a.v. de minder gevaaraantrekkelijke (B-) gemeenten is waar nodig rekening gehouden met aanvallen van beperkte omvang op voor de oorlogvoering van belang zijnde objecten, alsmede met beschietingen op communicatiemiddelen en met toevalstreffers.

Vooraf dank zij onderzoekingen in het buitenland, gebaseerd op de ervaringen uit de jongste wereldoorlog, is bekend, hoe een bombardement moet worden uitgevoerd om een maximum effect te bereiken, hoeveel ton bommen per vierkante kilometer moet worden afgeworpen en welke verschillende soorten bommen, en in welke onderlinge verhouding, daarvoor moeten worden gebruikt. Bij de bepaling van de vermoedelijke omvang ener calamiteit is steeds uitgegaan van de ongunstigste mogelijkheid. Deze grondslag is n.l. voor de onderscheidene onderdelen der organisatie niet dezelfde. De brandweer b.v. komt voor de grootste moeilijkheden te staan, indien naast brisantbommen ook brandbommen worden gebruikt. Daarentegen zal de taak b.v. van de geneeskundige dienst en de opruimdienst, belast met het uitgraven van slachtoffers, veelal het zwaarst zijn, indien een aanval uitsluitend met brisantbommen wordt uitgevoerd.

Uitgaande in het algemeen, van de ongunstigste mogelijkheden is voorts globaal berekend, wat de uitwerking zal zijn, hoeveel branden ontstaan, over welke oppervlakte, met hoeveel slachtoffers rekening moet worden gehouden en welke verhoudingscijfers zijn van doden, zwaar gewonden en licht gewonden. Tevens - en dit is vooral van belang bij meer gespreide bombardementen - hoeveel woningen per ton afgeworpen bommen naar verwachting onbruikbaar zullen worden, hetgeen voor de dienst der evacuatie met al wat daarmee samenhangt, van betekenis is. Bij bombardementen van grotere dichtheid wordt het aantal onbruikbare woningen uiteraard bepaald door het verwoeste oppervlak.

Met een beperkt gebruik van de atoombom op de allerbelangrijkste doelen wordt rekening gehouden.

Deze gegevens staan uiteraard niet met volledige zekerheid vast, doch zij bieden wel richtlijnen, die de grondslag hebben gevormd voor de organisatie van het ogenblik. Een voortdurende studie en het nauwste overleg met de militaire autoriteiten is nodig en vindt plaats om de organisatie aan zich wijzigende inzichten te doen aanpassen.

b. Wat daartegenover te stellen?

Op basis van de hiervoren bedoelde gegevens is het mogelijk een indruk te krijgen, welke de mogelijke omvang zal zijn van de uitwerking van een aanval

op een bepaalde stad. Wat moet daartegenover worden gesteld? Dit is niet uitsluitend en zelfs niet in de eerste plaats een vraagstuk van technische organisatie. Voorop moet staan, dat het moreel der bevolking wordt hooggehouden, vóór, tijdens en na de aanval. Alles moet er op worden gezet om de weerkracht van het volk krachtig te doen blijven. Zowel om de totale nationale oorlogsinspanning mogelijk te maken als om bij bombardementen paniek te voorkomen, de zelfbescherming - zonder welke geen organisatie denkbaar is - te bevorderen en een rustig verloop van eventuele evacuaties als ook de volle medewerking van alle niet-getroffenen te verzekeren. Hiervoor is nodig een duidelijk inzicht bij de bevolking van wat haar mogelijk kan overkomen, zonder overdrijving, die tot moedeloosheid leidt, maar ook zonder kleinering en verdoezeling, die slechts tot gevolg zouden hebben, dat de confrontatie met een hardere werkelijkheid een volledige ineenstorting van het moreel teweeg zou brengen. Voorts vertrouwen in de organisatie en vertrouwen in de leiding.

Dit zij de plaatselijke leiding van de "Bescherming Bevolking" een richtlijn, zodra de Regering de voorlichtingsactie ten behoeve van het Nederlandse volk zal inleiden en vervolgens tot werving van het voor de opbouw van de organisatie benodigde personeel zal worden overgegaan.

Alsdan zal de medewerking van de bevolking moeten worden verkregen, wil de grondslag voor een effectief optreden van de "Bescherming Bevolking" - organisatie verzekerd zijn. Deze medewerking bestaat in hoofdzaak uit het door en uit de bevolking opbouwen van een krachtige zelfbeschermingsorganisatie, zonder welke geen overheidsorganisatie denkbaar is. De bevolking kan niet alleen, doch moet ook in het kader der zelfbescherming een deel van de bestrijding van de gevolgen der aanvallen in eerste aanleg zelfstandig verrichten, wil de ter bescherming van haar en haar eigendommen functionerende overheidsorganisatie effectief kunnen werken. Ontbreekt dit optreden van de zelfbescherming, dan zal de werkzaamheid van de overheidsorganisatie ten zeerste worden bemoeilijkt. Immers, deze laatste kan, hoe goed ook georganiseerd, vooral bij grote calamiteiten onmogelijk overal tegelijkertijd en onmiddellijk hulp verlenen.

Aan de zelfbescherming dient dan ook een ruime plaats te worden gegeven in de totale beschermingsorganisatie, zowel wat betreft haar individuele optreden als haar werkzaamheid in collectief verband (blok- en wijbescherming en zelfbescherming in bedrijven). Bij de plaatselijk op te bouwen organisaties zal derhalve moeten worden uitgegaan van een hand in hand samenwerken van de zelfbescherming en de overheidsactiviteit.

Deze overheidsorganisatie van de "Bescherming Bevolking" wordt thans op Rijks-, Provinciaal en Gemeentelijk niveau opgebouwd. Het zwaartepunt ligt daarbij in de gemeenten, al dan niet in kringen verenigd. Een coördinatie in provinciaal verband en op Rijksniveau moet evenwel verzekerd worden, aangezien, zoals hierboven reeds werd uiteengezet, de Bescherming Bevolking een hoogst belangrijk onderdeel is van de totale nationale verdediging en het voorts zowel uit organisatorische als uit financiële overwegingen onmogelijk is, dat elke gemeente een zodanige organisatie opbouwt, dat zij er volkomen zelfstandig op zou zijn berekend het hoofd te bieden aan de gevolgen van lucht-aanvallen op grote schaal. Bij het vorenstaande mag verder niet uit het oog worden verloren, dat de zorgvuldige studie welke in overleg met de militaire autoriteiten is gemaakt omtrent de in de onderscheidene A- en B-gebieden te verwachten aanvallen steeds een kansberekening blijft. Een eventuele aanvallers immers heeft zelve het initiatief en bepaalt dus de aanvalstactiek, zodat afwijkingen van de militaire veronderstellingen en derhalve zwaardere aanvallen dan waarop het plaatselijk toegewezen potentieel was gebaseerd, geenszins uitgesloten zijn.

Waar de plaatselijke organisaties uit financiële en economische overwegingen niet krachtiger kunnen worden gemaakt dan nodig is om de gevolgen van de te verwachten luchtaanvallen in eerste aanleg zelve op te vangen, is een goed voorbereide wederkerige bijstand onontbeerlijk. Nodig is dan ook een organisatie welke één nationaal geheel vormt, doch waarbinnen de gemeenten of kringen van gemeenten een ruime armslag wordt geboden tot aanpassing van de op te bouwen organisatie aan plaatselijke verhoudingen en toestanden.

Bij het opbouwen van de nationale organisatie wordt er intussen geenszins naar gestreefd het plaatselijk optreden van de organisaties afhankelijk te maken van bevelen of aanwijzingen van hogerhand! Het bevel rust steeds bij de plaatselijke autoriteiten, terwijl ook het hulpverleningspotentieel hetwelk door hogere commando's op aanvraag ter assistentie naar de getroffen plaats wordt gedirigeerd bij aankomst aldaar in principe komt te staan onder de bevelen van de plaatselijke leiding.

Bij de opbouw van de plaatselijke organisaties en de kringorganisaties zal moeten worden gestreefd naar een zeer nauwe samenwerking tussen de van de beschermingsorganisatie deel uitmakende diensten, wil een tot één gezamenlijk optreden in staat zijnde organisatie kunnen worden verwezenlijkt. Onder toezicht van de burgemeester c.q. de gezamenlijke tot een kring behorende burgemeesters zal de zorg voor de noodzakelijke coördinatie kunnen worden overgelaten aan het Kringhoofd Bescherming Bevolking. Onder zijn leiding zal na luchtaanvallen een snelle en doelmatige inzet van het plaatselijk c.q. kringpotentieel worden verwezenlijkt.

c. Financiën.

Omtrent de bijdragen, welke van Rijkswege aan de gemeenten worden verstrekt, handelt de door tussenkomst van de Cedeputeerde Staten aan B.enW. der onderscheidene a-gemeenten c.q. aan de Kringbesturen gerichte circulaire van 6 September 1951, Afd.O.O. en V.(B.B.), no. U 124.

De Regering is er bij het bepalen van haar financieel beleid in deze van uitgegaan, dat ook de gemeenten grote belangen hebben bij de "Bescherming Bevolking" en dat deze, uit hoofde van haar belangen, de verplichting zullen gevoelen haar zelf ten dienste staande middelen mede ter beschikking van de "Bescherming Bevolking" te stellen, zonder voor die ter beschikking stelling aan het Rijk vergoeding te vragen.

Daarbij is, wat de opleiding van het personeel betreft, bijvoorbeeld gedacht aan het beschikbaar stellen van lokalen, het zo nodig verwarmen dezer lokalen en het ter beschikking stellen van eenvoudige lesmaterialen. Hierbij zij aangetekend, dat de voor de cursussen benodigde instructieboeken van Rijkswege worden verstrekt. Voorts wordt door het Rijk aan de gemeenten speciaal voor de opleiding een zodanige uitkering gegeven, dat daaruit een redelijke vergoeding voor cursisten en instructeurs kan worden bekostigd.

Wat betreft het materieel zullen de uitgaven der gemeenten in hoofdzaak omvatten de kosten, welke voortvloeien uit opslag en onderhoud, voor zover deze de bijdrage, welke het Rijk hierin verleent, te boven gaan. De bijdragen in deze beogen niet te zijn een integrale vergoeding op dit stuk.

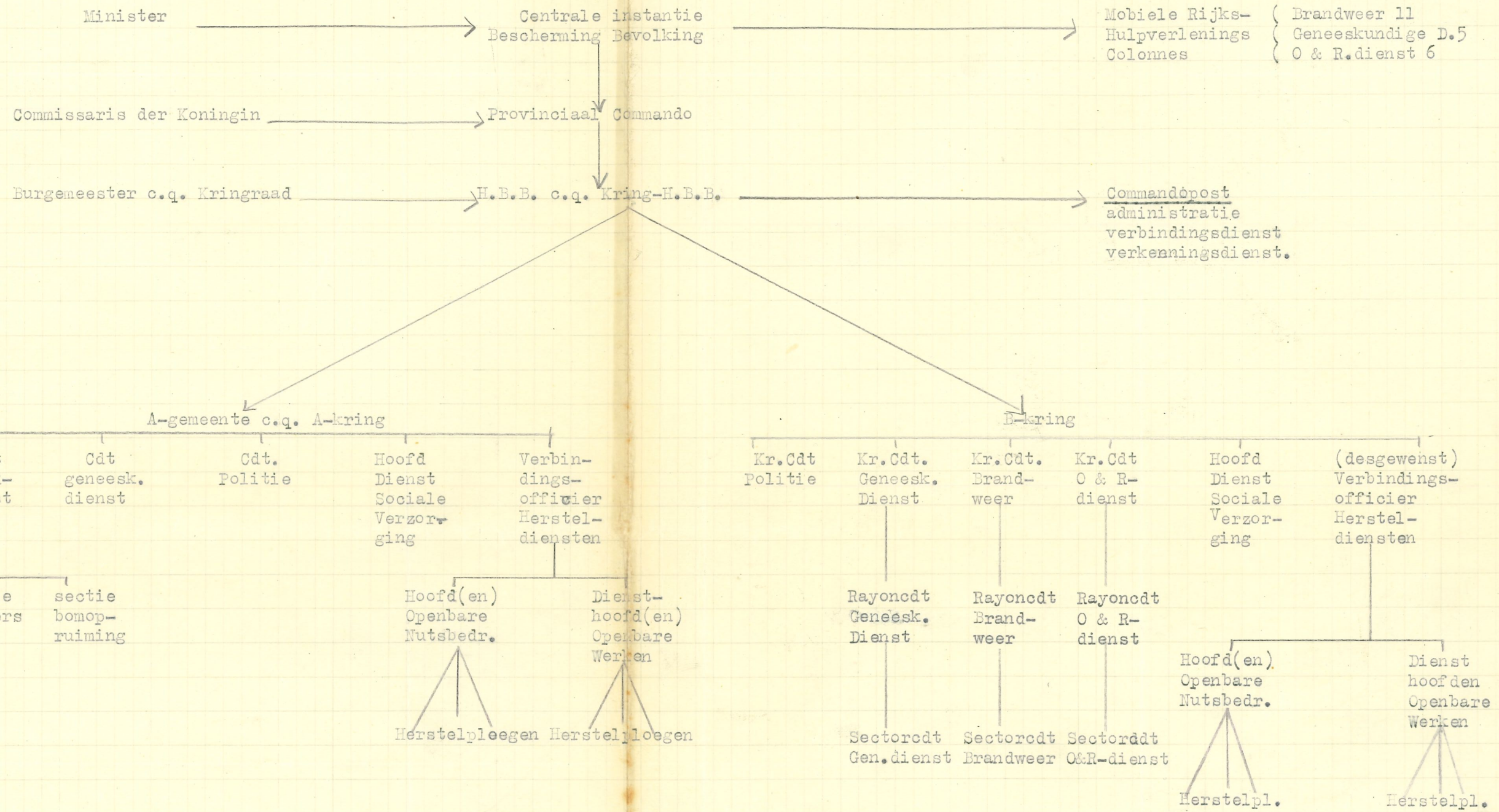
Het materieel zelve zoals dit voor de brandweer, de geneeskundige dienst, de reddingsdienst, de identificatie en berging, de verbindingen en verkenningen, alsmede voor gasverkenning en -ontsmetting en voor alarmering is uitgetrokken, zal van Rijkswege worden verstrekt en wel, voor zoveel het gebruiksgoederen betreft in bruikleen onder door het Rijk te stellen voorwaarden en voor zover het verbruiksgoederen betreft bij wijze van schenking, evééens onder te stellen voorwaarden.

Ook terzake van de kosten van commandovoering waaronder wordt verstaan de salariering van de Hoofden Bescherming Bevolking, de kosten van hun

eventuele administratieve apparaat, alsmede de huur en inrichting van de commandoposten, is een bijdrage (vermeld in de genoemde circulaire) aan de gemeenten uitgetrokken. Aangetekend zij, dat de inrichting van de commandoposten voor zover betreft het plaatsen en aansluiten van de verbindingssystemen ten volle op Rijkskosten zal geschieden.

d. Opbouw der plaatselijke o.v.g. regionale organisaties.

In bijlage 3 wordt afzonderlijk dieper ingegaan op de opbouw der organisatie.

ORGANISATIE BESCHERMING BEVOLKING IN DE B-KRINGEN.

(Toelichting op het organisatieschema).

In de B-gebieden is de "Bescherming Bevolking" niet in gemeentelijk, doch in intercommunaal (z.g.kring-) verband georganiseerd.

De burgemeesters der in kringverband samenwerkende B-gemeenten vormen tezamen de Kringraad, waaraan binnen de Kring het hoogste gezag in het kader der "Bescherming Bevolking" is toegekend. Niettemin blijft de burgemeester in de afzonderlijke van de Kring deel uitmakende gemeente de hoogste gezagsdrager, evenals hij dit van oudsher is t.o.v. de politiezorg, voor zover deze strekt tot het handhaven van de openbare orde en rust en evenals hij het opperbevel heeft bij brand. Hij zal het gezag in het kader der "Bescherming Bevolking" evenwel uitoefenen met inachtneming van de door de Kringraad getroffen voorzieningen, evenals ook in het raam van het door die Raad uitgestippelde beleid.

Afgeleid van en onder het gezag van de burgerlijke bestuurlijke autoriteiten kent men de bevelvoerende instanties, die belast zijn met het operatief commando en de technische uitvoering.

Deze verhouding brengt mede, dat die bestuurlijke autoriteit steeds bevoegd is zijn aanwijzingen te geven, ook als deze de technische uitvoering zouden betreffen. Normaal is echter dat deze technische uitvoering door de bevelvoerende instanties wordt gedirigeerd.

Ten aanzien van de bevelvoering bestaat de hiërarchie:

Centrale Instantie Bescherming Bevolking- Gewestelijk - c.q. Provinciaal Commando-Kring- H.B.B.

Het Provinciaal Commando overkoepelt die van de kringorganisaties, terwijl het Centrale Commando-apparaat alle nationale krachten zal moeten kunnen bundelen.

Een belangrijk element van dit overkoepelingsprincipe is de daardoor ontstane mogelijkheid van provinciaal, regionaal c.q. nationaal gedirigeerde hulpverlening.

Van te voren zullen door de Commissarissen der ⁿKonigin bepaalde B-kringen worden aangewezen om zo nodig bepaalde A-gebieden en bepaalde andere B-gebieden te helpen. Deze hulp kan door de Hn.B.B. en Kring-Hn.B.B. rechtstreeks worden aangevraagd. Overige verzoeken om hulp (uit niet daarvoor aangewezen B-kringen c.q. van Mobiele Rijkshulpverleningscolonnes) worden aan het Provinciaal Commando gericht.

In principe geldt de regel, dat commandanten van hulpverlenende eenheden zich steeds, afgezien van hun rang, ter beschikking stellen van het plaatselijk commando.

Voorwaarden voor het welslagen van deze opzet zijn:

- a. een hoge mate van paraatheid in de organisatie in verband waarmee o.m. eenheid in opleiding, oefening en uniformering nodig zijn;
- b. een grote mobiliteit met het oog op de noodzakelijke onderlinge hulpverlening;
- c. zeer goede verbindingen.

Aan deze punten zal derhalve de grootst mogelijke aandacht moeten worden besteed.

De orgaⁱnatie in de B-kringen.

De hoogste bevelsinstantie is hier het Kring-H.B.B. Onder hem functioneren de kringcommandanten c.q. kringhoofden der verschillende diensten t.w.

die van de brandweer, de Opruim- en Reddingsdienst, de Geneeskundige Dienst, de Politie en de Dienst Sociale Verzorging.

Een Hoofd Hersteldienst is niet geprojecteerd. Eventuele herstelploegen van de verschillende openbare nutsbedrijven en de Dienst Openbare Werken handelen in opdracht van het Diensthoofd van het betrokken bedrijf of van de betrokken dienst. Indien de noodzaak daartoe wordt gevoeld kan een zodanige regeling worden getroffen, dat in de Kring-commandopost een Verbindingsofficier Hersteldiensten aanwezig is, die de voor de betreffende hoofden van bedrijven c.q. diensthoofden van belang zijnde berichten doorgeeft.

De kringen zijn verdeeld in rayons (verzorgingsgebieden) en deze vaak in sectoren. De grenzen dezer rayons en sectoren dienen niet à priori te zijn gebaseerd op de gemeentegrenzen, maar moeten zodanig worden gekozen, dat het daarin aanwezige potentieel onder alle omstandigheden snel en doelmatig in het verzorgingsgebied kan optreden.

Van elke der hiervoren vermelde diensten is in een rayon c.q. sector een rayoncommandant c.q. sectorcommandant van dienst geprojecteerd. Bedoelde rayoncommandanten van dienst staan rechtstreeks onder de kringcommandant van dienst; de sectorcommandanten onder de rayoncommandanten van dienst.

Binnen een sector zet de sectorcommandant van dienst zijn potentieel in. De rayoncommandant van dienst regelt de onderlinge hulp tussen de sectoren, de kringcommandant van dienst tussen de rayons.

In de z.g. C.B.B.-gemeenten - dat zijn als zodanig aangewezen B-gemeenten met een grote aaneengesloten bebouwing met een inwonertal van minstens 10.000 zielen - is boven de ter plaatse aanwezige diensthoofden een overkoepelende instantie n.l. de C.B.D. (Commandant Bescherming Burgerbevolking), voortaan Plaatselijk Hoofd Bescherming Burgerbevolking (P.H.B.B.) te noemen, geprojecteerd. Deze functionaris is namens de burgemeester de hoogste bevelsinstantie der Bescherming Bevolking, zolang het gaat om de bestrijding van de gevolgen van rampen binnen de C.B.B.-gemeente. In kringsverband gezien echter ressorteert de C.B.D. (P.H.B.B.) onder het Kring-H.B.B. en ressorteren de plaatselijke diensthoofden onder de Kringcommandanten der diensten.

Bij de zelfbescherming zijn de volgende onderscheidingen te maken.

1. De zelfbescherming in enge zij, d.i. de zelfbescherming van gezinnen en kleinere winkels en werkplaatsen. Ook de ongeorganiseerde spontane burenhulp is te rekenen onder deze vorm van zelfbescherming.
2. De Blok- en Wijkbescherming, d.i. de zelfbescherming georganiseerd in blok- en wijkverband, waarbij gebruik gemaakt wordt van opgeleide blokploegen. Hierbij zij aangetekend, dat de wijkbescherming uitsluitend in de C.B.B.-gemeenten is geprojecteerd. Ten plattelande zal een overkoepeling van blokken door wijken n.l. gezien de over het algemeen verspreide bebouwing, geen daadwerkelijk effect sorteren.
3. De Bedrijfszelfbescherming, d.i. de met gebruikmaking van beschermingsploegen uit het bedrijf georganiseerde zelfbescherming in grote bedrijven, ondernemingen, scholen en instellingen.
4. De Bedrijfsbescherming, d.z. die maatregelen, welke volgens van overheidswege te verstrekken richtlijnen moeten worden genomen boven de onder 3 vermelde normale bedrijfszelfbeschermingsmaatregelen in de van overheidswege aan te wijzen vitale, voor de instandhouding van het maatschappelijk leven of de oorlogsproductie zeer belangrijke bedrijven c.q. diensten.

Ook de bescherming van roerende en onroerende monumenten, waterstaatsobjecten en openbare nutsbedrijven wordt gerekend te behoren tot zelfbescherming, bedrijfszelfbescherming ofwel bedrijfsbescherming.

Ten aanzien van de diensten der organisatie "Bescherming Bevolking" in de

B-kringen wordt nog het volgende vermeld:

1. Brandweer.

Hoewel een reeds in vreedetijd bestaand apparaat, zal de brandweer in oorlogstijd organisch onder de "Bescherming Bevolking" komen te ressorteren.

Als beginsel geldt in de B-kringen dat, indien een goede vredesorganisatie aanwezig is, door coördinatie van het in de B-gemeenten aanwezige potentieel in B-kringverband, de normaal in oorlogstijd te verwachten evenementen met het aanwezige potentieel kunnen worden opgevangen. Een uitbreiding van brandweermateriaal in het kader van de burgerlijke verdediging is voor de B-gemeenten niet geprojecteerd.

2. De Opruim- en Reddingsdienst.

Ook ten aanzien van de opruim- en reddingsdienst, de geneeskundige dienst en de dienst sociale verzorgingen geldt als uitgangspunt dat reeds thans aanwezige potentieel, al dan niet in B-kringverband georganiseerd, de basis vormt voor de opzet van de organisatie "Bescherming Bevolking". Zo zullen b.v. de diensten van gemeentenwerken in eerste aanleg het potentieel moeten leveren voor de verrichting van opruim- en reddingswerkzaamheden. Bovendien is voor elke B-kring een aantal reddingsploegen uitgetrokken, welke in het bijzonder als taak hebben het redden van onder puin bedolven personen en het verwijderen van versperringen, alsmede het dichten van bomkraters in wegen met het oog op snelle hulpverlening in het getroffen gebied. Deze ploegen bestaan uit 10 redders, waaronder 1 ploegleider, 1 chauffeur en 1 gediplomeerde E.H.B.O. 'er. Afzonderlijke opruimploegen zijn niet uitgetrokken.

Voor elke B-kring wordt voorts aan de dienst een bomopruimploeg toegevoegd, welke belast is met het onschadelijk maken van blindgangers en bommen met vertragingsonststeking.

3. De Geneeskundige Dienst.

In elke B-kring zullen enige geneeskundige teams worden geformeerd, welke tot taak hebben zich na een ramp onmiddellijk naar het getroffen gebied te begeven, de gewonden aldaar te verzorgen en deze vervolgens naar de ziekenhuizen te vervoeren voor zover zij niet op eigen gelegenheid naar huis kunnen terugkeren.

De geneeskundige teams bestaat uit 1 arts, 1 verpleger(ster), 1 chauffeur en 6 gediplomeerde E.H.B.O. 'ers.

4. De Politie

De samenwerking in het kader der Bescherming Bevolking tussen Rijks- en Gemeentepolitie zal worden geregeld. Hieromtrent volgen spoedig nadere mededelingen aan de burgemeesters.

5. De Dienst Sociale Verzorging.

In de grote B-gemeenten (de C.B.B.-gemeenten) zullen tot de taak van deze dienst behoren:

- a) het bevorderen van geestelijke bijstand aan slachtoffers;
- b) het identificeren en het ter aarde bestellen van de doden;
- c) het onderbrengen van daklozen
- d) het verstrekken van noodkleding en dekking;
- e) het verstrekken van noodvoedsel;
- f) het helpen bij het verschaffen van inlichtingen aan de burgerbevolking omtrent zoekgeraakte personen.

Voor de onder b) genoemde werkzaamheden wordt in enkele grote B-gemeenten een sectie identificatie en berging aan de dienst toegevoegd.

Met betrekking tot de onder c), d) en e) vermelde taken zullen maatregelen moeten worden voorbereid opdat, indien nodig, opvangcentra kunnen worden ingericht, om, in afwachting van inkwartiering of evacuatie der daklozen, dezen zo nodig voor ten hoogste 2 dagen te herbergen.

De informatiedienst t.a.v. afgevoerde en zoekgeraakte personen zal met medewerking van de plaatselijke bevolkingsadministratie moeten worden opgebouwd.

De Dienst Sociale Verzorging zal hiaraan zijn gegevens verstrekken.

Op het platteland zullen de aanvallen in het algemeen niet van dien aard zijn, dat voor een dienst sociale verzorging een omvangrijke taak zoals bovenomschreven is weggelegd.

Afhankelijk van de plaatselijke situatie zal moeten worden nagegaan in hoeverre terzake van deze werkzaamheden speciale maatregelen dienen te worden voorbereid.

6. Verkenning en Verbindingen.

Voor de commando-voering in de B-kringen zijn uitgebreide voorzieningen op het gebied van de telefoon ontworpen. Ten deze zal hierbij gebruik worden gemaakt van rechtstreekse telefoonlijnen tussen de kringcommandantopost en de opstellingsplaatsen van het potentieel. Dit verbindingsnet zal verder de basis vormen voor een snelle berichtgeving in geval van calamiteiten.

In het kader van de hulpverlening aan andere B-kringen of A-gebieden zijn bovendien voor iedere B-kring verbindingswagens geprojecteerd. Deze zullen de verbinding onderhouden tussen de uit de B-kring geforcieerde hulpverlenende colonnes (van Brandweer, Opruim- en Reddingsdienst en Geneeskundige Dienst) met de commandopost van de B-kring, die hulp verleent en met de commandopost van het gebied, waaraan de hulp verleend wordt. Ook zullen deze wagens dienst kunnen doen voor verkenningsdienst en voor verbindingsdienst binnen eigen kring, indien de telefoonverbindingen mochten worden verbroken.

LUCHTBESCHERMINGSPLAN NOORD- en ZUID-DEVELAND.

=====

OPMERKING VOORAF :

1. Niet alle in dit plan genoemde cijfers berusten op opgave; enkele zijn schattingen daar de opgaven nog niet zijn verstrekt.
2. Dit plan is het basisplan waarbij later als bijlagen de volledige uitwerking zal worden gevoegd.
3. Het rapport betreffende de Veterinaire Dienst kan nog niet worden uitgebracht.
4. Een recapitulatie van de cijfers wordt niet gegeven omdat alle cijfers nog niet bekend zijn.

N.B. Het plan was met kleine medewerking van sommige hoofden van dienst veel eerder tot stand gekomen. Een enkele heeft de hebbelijkheid om geen enkele brief te beantwoorden, en beschouwt blijkbaar zijn opdracht als van geen betekenis.

INDELING VAN DIENSTEN EN COMMANDOVOERING IN HET
LUCHTBESCHERMINGSGEBIED NOORD- en ZUID-BEVELAND.

-o-o-o-o-

Hoofd: dhr. H.B. Pilaar, Kloetingse weg 46 te Goes.

Waterleidingsvoorziening: Ir. Stoel Feuerstein, Directeur
N.V. Waterleiding Maatschappij
"Noord- en Zuid-Beveland" te Goes.

Opruimings- en hersteldiensten:

voor Goes de heer Oranje
Directeur van Gemeentewerken
te Goes.

voor de overige gemeenten
van het L.B. gebied dhr. J.H. Valk
Directeur C.D.B. te Goes.

Medische Dienst:

Medische adviseurs: G.J. Scherphuis, Zenuwarts te
Goes
P. Staverman, arts te Heinkens-
zand.

Directeur-geneesheer
Verplegingsinrichting: te Goes, dhr. Scherphuis
te Heinkenszand, dhr. Staverman,
Arts aldaar
te Krabbendijke dhr. Nieuwen-
huyse, arts aldaar
te Colijnsplaat dhr. Maas
arts aldaar
te Wissenkerke dhr. Bruynzeel,
arts aldaar.

Brandweer: Commandant dhr. H. Pilaar te Goes

Meldingsdienst: idem

Veterinaire Dienst: Directeur Stichting "Prov. Gezh. Dienst
voor dieren in Zeeland".

-o-o-o-o-o-

Beschermingsplan Noord- en Zuid-Beveland.

Het plan is ingedeeld in enkele hoofdstukken, welke overeenstemmen met de in het laatste hoofdstuk behandelde bevelvoering.

Hoofdstuk I Drinkwatervoorziening.

Als bijlage is hierbij gevoegd het rapport van Ir. Stoel Feuerstein, Directeur N.V. Waterleidingmaatschappij "Noord- en Zuid-Beveland. N.a.v. dit rapport heeft de Commissie slechts de volgende opmerkingen: (zie in verband hiermede rapport Ir. S. blz.11 "voor te bereiden door de overheid").

- ad. a Alle objecten zijn geïnventariseerd.
- ad. b Hieromtrent is een verzoek aan alle Gemeenten uitgegaan.
- ad. c Deze welputten bevinden zich in het algemeen bij boerderijen buiten de kom der Gemeenten, en zijn in het algemeen benodigd voor de boerderijen (vee e.d.)
Naar de mening van de Commissie kunnen deze welputten derhalve niet gebruikt worden voor een grotere kring.
- ad. d Aan de gemeente Goes onder aandacht gebracht. (Instell aanwezig)
- ad. e Naar de mening van de Commissie is de uitwerking van dit punt thans nog niet nodig omdat:
 - 1. De registratie in diverse Gemeenten reeds is gemaakt;
 - 2. de Gemeenten niet dusdanig groot zijn, dat dat niet de gemeente-secretarie in staat zou zijn in één dag deze registratie op te bouwen.
- ad. f Naar het oordeel van de Commissie is dit niet nodig, daar dit tankmateriaal zeer ruim voorhanden is, vanwege het aanvoeren van drinkwater door de boeren. De aanschaf van betonnen bakken - zoals voorgesteld - zou dusdanige kosten met zich brengen, dat deze maatregel niet verantwoord lijkt gezien het vrij grote aantal regenbakken op Noord- en Zuid-Beveland - Noord-Beveland bezit geen waterleiding - en het aanwezige tankmateriaal.
Te overwegen ware om bij bestaande betonfabrieken op Noord- en Zuid-Beveland een bepaalde handelsvoorraad te reserveren. Gezien het aantal betonfabrieken op Noord- en Zuid-Beveland, hun handelsvoorraad en de onkosten zal met bedoelde reservering een bedrag van f 800.-- a f 1000.-- per jaar gemoeid zijn (als rentevergoeding).
- ad. g Naar het oordeel van de Commissie is deze suggestie aangaande het aanschaffen van kleine watertankjes speciaal door particulieren en vooral voor nieuwe huizen ongetwijfeld een overweging waard. De Commissie meent evenwel dat de aankoop van bedoelde tankjes in dit geval het beste van Rijksweg zou kunnen geschieden, teneinde deze te laten gebruiken in die Gemeenten en plaatsen, waar ze het meest benodigd zijn.
Overigens is een aansporing aan particulieren om een ev. installatie tot het opvangen van regenwater aan te brengen wel op haar plaats, en deze zal uitgaan.
- ad. k Deze tankwagens zijn aanwezig en kunnen ten allen tijde voor vermeld doel worden gevorderd.

De voorbereidingen door de Waterleidingmaatschappij "Noord- en Zuid-Beveland" worden door de adviseur geschat op f 40.000.--, welk bedrag geheel ten laste van de Burgerlijke Verdediging zou komen. De totale kosten van dit Hoofdstuk zouden komen op f 41.000.- waarvan f 1000.-- jaarlijks.

Hoofdstuk 2.

OPRUIMINGS- en HERSTELDIENST.

A. Goes:

Opruimingsdienst:

Als hoofd van deze dienst zal optreden de heer J. Oranje, Directeur van Gemeentewerken te Goes.

Voor deze dienst zal gebruik gemaakt worden van het gemeentepersoneel, ongeveer 33 man. Dit getal wordt voldoende geacht. Als rollend materiaal kunnen de auto's van de gemeentendiensten worden gebruikt.

Klein materiaal is gedeeltelijk aanwezig. Wat nog moet worden aangeschaft (zie bijlage a.1. opruimingsdienst Goes) zal een bedrag van / 1598.64 vergen.

De Commissie is echter van mening dat vermeld bedrag opgegeven door de Gemeente Goes niet benodigd is voor andere Gemeenten, daar de als aan te schaffen opgegeven materialen wel in voldoende mate aanwezig zijn (c.q. in tijd van nood te vorderen).

Hersteldienst:

Als hoofd van deze dienst zal optreden de heet Jac. van Zweeden, te Goes.

Voor deze dienst zal gebruik worden gemaakt van electriciens, timmerlieden enz. ongeveer 16 personen. Dit getal wordt voldoende geacht.

Daar voldoende materiaal voor deze dienst in Goes aanwezig is, behoeft geen nieuw materiaal te worden aangeschaft.

B. Overige Gemeenten op Noord- en Zuid Beveland:

Als centraal hoofd van deze diensten zal optreden de Heer J.H. Valk, Directeur van de Centrale Dienst Bouw- en Woningtoezicht Bevelanden.

De opzet is als volgt:

Een ploegindeling van mobile groepen, staande onder de Centrale leiding van de heer Valk, en districtsgewijze staande onder een districtsoezichter, en bestaande uit daarvoor geschikte gemeentewerklieden.

Voorts een opgave van het ev. benodigde materiaal.

Een uitwerking van dit plan is door de Commissie nog niet ontvangen.

Hoofdstuk 3.

MEDISCHE DIENST.

A. Transport.

B. Verpleging in Ziekenhuizen en Verplegingsinrichtingen.

- ad a. 1. Aan alle gemeentebesturen is een rondschrijven gericht, waarin wordt verzocht om in hun gemeenten reeds nu een "bestelwagen" aan te wijzen, welke in tijd van nood met een kleine verandering kan worden omgebouwd tot ziekentransportwagen.
2. Aan de Gemeentebesturen van die gemeenten, waar een Verplegingsinrichting in tijd van nood kan worden geopend, is bovendien verzocht twee "bestelwagens" voor bovenomschreven doel te reserveren.

De antwoorden op beide vragen zijn binnengekomen.

3. Alle brancards welke aanwezig zijn in de gemeenten op Noord- en Zuid-Beveland zijn geregistreerd: 100 stuks. Gezien evenwel de mening van de Commissie, dat vijf brancards op de 1000 inwoners zeer wenselijk zou zijn, geeft de Commissie in overweging de Gemeenten aan te sporen, zoveel brancards aan te schaffen, dat bovenvermeld getal wordt bereikt.

In dit geval zal een aantal van 25 brancards moeten worden aangeschaft; en indien men in de Verplegingsinrichtingen de beschikking wil hebben over een brancard op de 20 patienten, zal er verder een aantal van 15 brancards nodig zijn.

Derhalve zal het voor transportdoeleinden benodigde bedrag / 2500.-- bedragen.

Tijdens een bespreking met het Landelijke en Gewestelijke Nederlandse Rode Kruis is het volgende komen vast te staan:

Van de leden van transportcolonnes, hulpverpleegsters e.d. van het N.R.K. zal een zeer belangrijk gedeelte in de gewesten blijven.

Voormelde groepen van personen zullen op eerste aanvraag ter beschikking van de bevoegde autoriteit worden gesteld.

Zij zullen de hun opgedragen taak onder eigen leiding, doch onder verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit verrichten.

Hiertegen behoeft naar de mening van de Commissie geen enkel bezwaar te bestaan. Zij acht het zelfs begrijpelijk en beter, temeer omdat bij de opleiding door het N.R.K. waarborg voor geregelde oefening en controle aanwezig is.

Dientengevolge is het voor de Burgerlijke Verdediging van het grootste belang dat het N.R.K. zoveel mogelijk EHBOers en transportcolonnes e.d. krijgt, terwijl hetzelfde geldt voor de hulpverpleegsters.

Opleiding van leden van EHBO kan dus geschieden in nauwe samenwerking met EHBO-verenigingen en het N.R.K.

- ad b. Verpleging in: 1. Ziekenhuizen, en
2. Verplegingsinrichtingen.

1. Bestaande ziekenhuizen:

a. "St. Johanna".

Maximum capaciteit: 125 bedden.

Aangeschaft moeten worden: 25 complete bedden met nachtkastjes.

b. Ziekenhuis Oostwal.

Maximum capaciteit: 130 bedden.

Geen aanschaffingen.

c. Barakken Oostwal. (voor besmettelijke ziekten)

Maximum capaciteit: 45 bedden

Geen aanschaffingen.

Medische benodigdheden: zie ad Goes
Huishoudelijke benodigdh. zie ad Goes.

B. Noord-Beveland:

1. Colijnsplaat:

Gebouw: Oude Lieden gesticht
Verbouwing: geen
Benodigd aantal bedden: 32
Keuken: aanwezig. Geen aanschaffingen.
Personeel:

Medisch : Geneesh.Directeur A. Maas, arts te Colijnsplaat.
Hoofdverpleegster: per sollicitatie oproepen
Gedipl.verpleegsters: idem
Huishoudelijk: Administrateur aanwezig
Verantw.hfd.keuken aanwezig in het gesticht.
Helpsters keuken aanwezig
Medische benodigdheden: zie ad Goes
Huishoudelijke benodigdh: idem

2. Wissenkerke:

Gebouw: Oudeliedengesticht "Vredestein".
Verbouwing : geen
Benodigd aantal bedden: 35
Keuken: aanwezig. Geen aanschaffingen.
Personeel:

Medisch: Geneesh.Directeur Bruynzeel, arts te Wissenkerke.
Hoofdverpleegster: per sollicitatie oproepen
Gedipl. verpleegsters: idem
Huishoudelijk: Administrateur aanwezig
Verantw.hfd.keuken aanwezig in het gesticht.
Helpster keuken aanwezig
Medische benodigdheden: zie ad Goes.
Huishoudelijke benodigdheden: idem

De totale onkosten welke dit hoofdstuk met zich brengt bedragen:

A. <u>TRANSPORT</u> :	f 2.500.--
B. <u>ZIEKENHUIZEN EN VERPLEGINGSINRICHTINGEN</u> :	
N.B. De bedragen ad. f 60.000.-- behoeven niet te worden uitgegeven. De bedoeling is materialen te reserveren en rente te betalen	
a. verbouwingen: f 60.000.-- à 5%	3.000.--
b. keukenaanschaffingen:	3.550.--
c. aanschaf van bedden, matrassen en nachtkastjes: Benodigd aantal 220 stuks. Bij Groene en Wit-Gele Kruisverenigingen in de diverse gemeenten zijn momenteel aanwezig: 170 stuks. Nieuw aan te schaffen: 50 stuks: 50 maal f 230.-- : f 11.500.-- à 5%	(575.--)
Het is evenwel gewenst om, teneinde de Groene en Wit-Gele Kruisverenigingen niet al te zeer in hun werkwijze te belemmeren, het volle aantal van 220 stuks zelf aan te schaffen (c.q. te reserveren) 220 maal f 230.--: f 50.600.-- à 5%	2.530.--
d. aanschaf verduisteringsmateriaal	5.000.--
	T O T A A L ± f 18.000.--

Totale onkosten: 25 zhbedden en nachtkastjes: / 5750.--
(25 x / 200.-- voor ledikanten + matras)
(25 x / 30.-- voor nachtkastjes).

2. Verplegingsinrichtingen:

- A. Zuid-Beveland
- B. Noord-Beveland.

A. Zuid-Beveland: 1 Goes:

Gebouw: School b. Beestenmarkt.
Verbouwing : / 20.000.-- (juiste bedrag wordt opgenomen)
Benodigd aantal bedden: 75
Keuken : aanwezig. Geen aanschaffingen. (Gebruik vakschool)

Personeel:

Medisch: Geneesh.Directeur Dr. Scherphuis
Hoofdverpleegster: per sollicitatie oproepen.
Gedipl. verpleegsters: idem
Huishoudelijk: Administrateur aanwezig.
Verantw. hfd. keuken: aanwezig (vakschool)
Helpsters keuken: oproepen

Medische benodigdheden:

(aan dit rapport zullen worden toegevoegd
lijsten van alle medische en huishoudelijke
artikelen die benodigd zijn, en de wijze
waarop deze zullen worden verkregen. Uit
deze opzet volgt van zelf, dat er geen
kosten uit voort zullen vloeien, tot op
het moment waarop zij in gebruik moeten
worden genomen.)

Huishoudelijke benodigdheden; en enig meubilair:

(zie ad med. benodigdheden; deze worden op dezelfde wijze verkregen)

2. Heinkenszand:

Gebouw: R.K. school en O.L.school
Verbouwing: / 20.000.-- (juist bedrag wordt opgenomen)
Benodigd aantal bedden: 60
Keuken: aanschaffingskosten: / 3000.-- (pannen en gamellen / 350.--
Personeel:

Medisch: Geneesh.Directeur P.Staverman, arts te Heinkenszand.
Hoofdverpleegster: per sollicitatie oproepen
Gedipl.verpleegsters: idem
Huishoudelijk: Administrateur wordt aangewezen.
Verantw.hfd. keuken: aanwezig
Helpsters keuken : oproepen
Medische benodigdheden: zie ad Goes
Huishoudelijke benodigdh: idem

3. Krabbendijke:

Gebouw: Gemeente school
Verbouwing: / 20.000.-- (juist bedrag wordt opgenomen)
Benodigd aantal bedden: 60
Keuken: aanwezig. Benodigde aanschaffingen: / 200.--
Personeel:

Medisch: Geneesh.Directeur A. Nieuwenhuys, arts te Krabbendijke.
Hoofdverpleegster: Mevr. Nieuwenhuys
Gedipl.verpleegster: per sollicitatie oproepen
Huishoudelijk: Administrateur: *J. v. Kerckhove*
Verantw.hfd.keuken: *Mey 7 v. Kerckhove*
Helpsters keuken: oproepen